

Advies reikwijdte en detailniveau MER VU - VUMC

13 juli 2010

Versie
13 juli 2010
Document5

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Advies reikwijdte en detailniveau MER VU - VUMC

Advies reikwijdte en detailniveau MER VU-VUMC, 13 juli 2010

Inleiding

Door de Vrije Universiteit (VU) en het Vrije Universiteit medisch centrum (VUMc) is op 30 maart 2010 de startnotitie m.e.r. Vrije Universiteit / Vrije Universiteit medisch centrum ingediend. Deze is overeenkomstig de voorgeschreven wijze bekend gemaakt en ter inzage gelegd. Daarmee is voor het gebied van de Vrije Universiteit en het Vrije Universiteit medisch centrum een m.e.r.-procedure gestart. De volgende stap bestaat uit het geven van een advies over reikwijdte en detailniveau.

Geldende wettelijke bepalingen

Per 1 juli 2010 is de Wet milieubeheer gewijzigd. Daarmee is de procedure ten aanzien van milieueffectrapportages gemoderniseerd. Indien niet voor 1 juli 2010 richtlijnen voor het op te stellen MER zijn vastgesteld geldt op grond van de overgangsregeling de nieuwe wetgeving. In dit geval geldt de nieuwe regeling. Op grond van de wetwijziging dient het bevoegd gezag, wanneer deze niet de initiatiefnemer is, aan de initiatiefnemer een advies te geven inzake reikwijdte en detailniveau van de informatie ten behoeve van het MER. Daarbij worden de zienswijzen en adviezen die zijn binnengekomen betrokken.

Advisering wettelijk adviseurs en Commissie-m.e.r.

Overeenkomstig de wettelijk voorgeschreven wijze zijn de wettelijk voorgeschreven instanties in de gelegenheid gesteld te adviseren over de richtlijnen. Tegelijkertijd is de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie-m.e.r.) gevraagd een advies te geven over de inhoud van het op te stellen milieueffectrapport (MER). Inmiddels is het advies van de Commissie-m.e.r. ontvangen. Het advies is als bijlage I toegevoegd.

In de Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen M.e.r. Vrije Universiteit / Vrije Universiteit medisch centrum is aangegeven op welke wijze de zienswijzen en adviezen bij de verdere planvorming in zowel het kader van de m.e.r. als de ruimtelijk-planologische besluitvorming zullen worden betrokken. De Nota van Beantwoording is als bijlage II toegevoegd.

Participatie

Overeenkomstig de wettelijk voorgeschreven wijze is per kennisgeving van 7 april 2010 een ieder de mogelijkheid geboden zienswijzen naar voren te brengen over het geven van richtlijnen (onder de nieuwe wettelijke regeling komt daarvoor in de plaats het advies inzake reikwijdte en detailniveau). In bijgevoegde Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen M.e.r. Vrije Universiteit / Vrije Universiteit medisch centrum is aangegeven op welke wijze de zienswijzen en adviezen bij de verdere planvorming in zowel het kader van de m.e.r. als de ruimtelijk-planologische besluitvorming zullen worden betrokken.

Besluitvorming door het college van BenW

Op 13 juli 2010 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten:

1. in te stemmen met de Nota van Beantwoording van de zienswijzen en adviezen welke naar aanleiding van de ter inzage legging van de startnotitie MER VU / VUmc naar voren zijn gebracht en waarin is aangegeven op welke wijze deze zienswijzen en adviezen bij de verdere planvorming in het kader van zowel het MER als de ruimtelijk-planologische besluitvorming zullen worden betrokken;
2. de adviezen van de Commissie-m.e.r. over te nemen en deze - ter voldoening aan artikel 7.27, lid 7 Wet milieubeheer (Wm) – als advies inzake reikwijdte en detailniveau van het MER aan de VU en VUmc mee te geven;
3. het onder 2 bedoelde advies inzake reikwijdte en detailniveau aan te vullen en te adviseren in het MER tevens te betrekken:
  - a. de ecologische waarde van de bestaande Hortus Botanicus;
  - b. mogelijk veranderende wet- en regelgeving, waaronder i.i.g. de wet geluidhinder.

Advies reikwijdte en detailniveau

Gezien het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 13 juli 2010 bestaat het advies inzake reikwijdte en detailniveau uit de adviezen van de Commissie-m.e.r., en dit advies gelet op de zienswijzen en adviezen aan te vullen en te adviseren tevens de volgende twee aspecten te betrekken in het MER:

- de ecologische waarde van de bestaande Hortus Botanicus;
- mogelijk veranderende wet- en regelgeving, waaronder i.i.g. de wet geluidhinder.

Bijlagen:

Bijlage I: Advies Commissie-m.e.r. inzake MER VU / VUmc, 17 juni 2010

Bijlage II: Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen startnotitie m.e.r. VU / VUmc, 28 juni 2010

Versie
13 juli 2010
Document5

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Advies reikwijdte en detailniveau MER VU - VUMC

Bijlage I: Advies Commissie-m.e.r. inzake MER VU / VUmc, 17 juni 2010

Versie
13 juli 2010
Document5

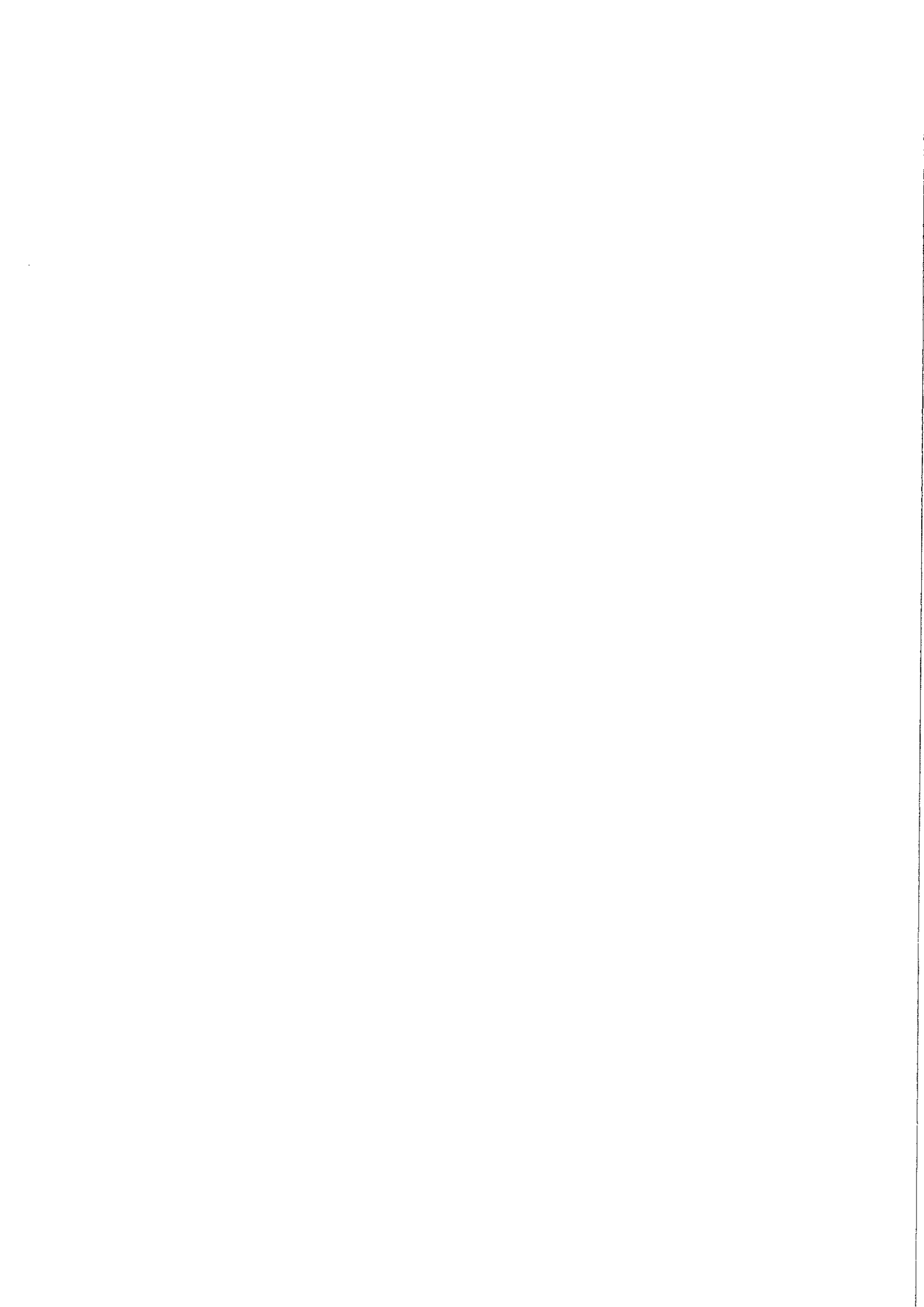
Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Advies reikwijdte en detailniveau MER VU - VUMC

Vrije Universiteit/Vrije Universiteit medisch centrum

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

17 juni 2010 / rapportnummer 2418-50

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De Vrije Universiteit (VU) van Amsterdam en het medisch centrum van de Vrije Universiteit (VUmc) willen hun terreinen herinrichten. De herontwikkeling betreft (gedeeltelijke) sloop en nieuwbouw, het verplaatsen van functies en toevoeging van een aantal nieuwe functies zoals (studenten)woningen. Voor de besluitvorming over de bestemmingsplannen wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Initiatiefnemer is het College van Bestuur van de VU en de Raad van Bestuur van het VUmc. De gemeenteraad van de gemeente Amsterdam is bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de verkeersaspecten van alle modaliteiten met aandacht voor:
  - de effecten op geluidsbelasting en luchtkwaliteit;
  - de verkeersafwikkeling van en naar het plangebied;
  - inzicht in de mogelijkheden voor optimaal gebruik van openbaar vervoer en fiets;
  - parkeercapaciteit voor auto en fiets;
  - verkeersveiligheid.
- een beschrijving van het lokale woon- en leefmilieu in relatie tot de stedelijke verdichting;
- een beschrijving van de duurzaamheidsambities en hoe daar invulling aan wordt gegeven;
- inzicht in de fasering van de ontwikkelingen en op welke wijze rekening zal worden gehouden met tijdelijke milieueffecten.

Verder moet het MER een zelfstandig leesbare samenvatting met bijpassend kaart- en beeldmateriaal bevatten.

Voor het aangrenzende gebied Zuidas-Flanken wordt ook een MER opgesteld. De Commissie benadrukt dat het van belang is dat beide MER-en op elkaar worden afgestemd zoals ook in de startnotities is aangegeven.²

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *zienswijzen*.

² Zie hierover ook de zienswijze van AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V. (nr. 6 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Doelstelling

De startnotitie gaat in paragraaf 1.4 in op de doelstellingen van de voorgenomen activiteiten. Het aspect duurzaamheid komt daarbij niet expliciet aan de orde. Op bladzijde 4 van de startnotitie staat dat de gemeente voorop wil lopen in duurzaamheid. Gezien de ambities van de gemeente is het van belang om de doelstellingen op het vlak van duurzaamheid een prominentere plek te geven in het MER. De Commissie adviseert daarom om de duurzaamheidsambities te vertalen in zo concreet mogelijke doelstellingen. Aan de hand van het MER kan dan worden bekeken welke doelen onder welke randvoorwaarden realiseerbaar zijn.

Het is wenselijk om de doelstellingen zodanig uit te werken dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

2.2 Nut en noodzaak

Geef in het MER aan hoe de voorziene woningbouw van het initiatief past binnen het totale woningbouwprogramma van Amsterdam, zowel wat betreft de aantallen als het type woningen. Geef daarnaast aan in hoeverre het initiatief kan leiden tot verschuivingen op de Amsterdamse woningmarkt.

2.3 Beleidskader

De startnotitie gaat in op het beleidskader en de wet- en regelgeving die relevant zijn voor het voornemen. Geef in het MER aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten hieruit voortkomen en wat de consequenties voor (onderdelen van) het voornemen zijn. Besteed naast de in de startnotitie genoemde kaders aandacht aan het gemeentelijk milieubeleid.

2.4 Te nemen besluiten

De startnotitie geeft niet concreet aan op welke wijze de voorgenomen activiteiten in de bestemmingsplannen worden vastgelegd. Indien de gemeente er voor kiest om (voor een deel) de activiteiten met een definitieve eindbestemming op te nemen in de bestemmingsplannen, moet het MER een daarop aansluitend detailniveau bevatten. Voor onderdelen die nog niet zo concreet zijn kan in het MER met bandbreedtes worden gewerkt.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteit

Het voornemen is globaal beschreven in de startnotitie. Werk in het MER de verschillende onderdelen van het voornemen verder uit, voorzover deze relevant zijn voor de milieueffecten van het plan. Beschrijf de voorgenomen ontwikkelingen zo uitgebreid als nodig is om een goede effectbeschrijving mogelijk te maken en de alternatieven te kunnen vergelijken. Maak daarbij zoveel mogelijk gebruik van kaart- en beeldmateriaal. De onderstaande punten moeten bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit ook aan de orde komen.

Fasering

De periode waarbinnen de verschillende functies zullen worden gerealiseerd in bestaand stedelijk gebied, is lang en afhankelijk van vele spelers. Maak in het MER daarom inzichtelijk hoe de fasering van de verschillende onderdelen van het initiatief is.³ Geef daarnaast de onderlinge samenhang tussen de verschillende onderdelen aan. Beantwoord daarbij onder meer de vraag welke onderdelen geen doorgang kunnen vinden wanneer een bepaald ander onderdeel niet kan worden uitgevoerd.

Bezoekersaantallen

Onderbouw in het MER de verwachte bezoekersaantallen voor alle functies binnen het gebied. Geef hierbij ook de bandbreedte aan van het minimum en maximum bezoekersaantal. Geef in het MER de verdeling aan over de dag, over de week en het jaar, zodat bepaald kan worden wanneer en hoe vaak de drukste momenten optreden.

Verkeer ⁴

Beschrijf op basis van de voorgaande paragraaf de maatgevende perioden voor verkeer. Maak hierbij onderscheid in personenauto-, vrachtverkeer, openbaar vervoer en vervoer per fiets (modal split).

Beschrijf in het MER de omvang en de herkomst van het door het voornemen gegenereerde gemotoriseerde en langzaam verkeer. Ga daarbij in op de voorgenomen ontsluiting van het plangebied voor (vracht)auto's, openbaar vervoer en fietsers. Geef aan welke infrastructuur voor auto, openbaar vervoer en langzaam verkeer reeds aanwezig is, welke gewijzigd/toegevoegd wordt en wanneer dat gebeurt. Geef daarbij aan hoe de principes van duurzaam veilige infrastructuur worden toegepast. Besteed ook aandacht aan de bereikbaarheid voor langzaam verkeer vanuit de bredere omgeving.

---

³ Dit houdt mede verband met een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de 'aanleg'-fase (zie ook § 4.1).

⁴ Zie hierover ook de zienswijzen van de heer Haffmans en AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V. en het advies van de gemeente Amstelveen (nr. 2, 6 en 7 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

Parkeren ⁵

Beschrijf zoveel mogelijk kwantitatief in het MER voor maatgevende perioden:

- de parkeerbehoefte met een onderscheid tussen lang- en kort parkeren;
- het aanbod van parkeerplaatsen (aantallen, bereikbaarheid en locatie);
- de mogelijkheden voor dubbelgebruik van parkeerplaatsen;
- het beheer van de parkeerplaatsen (betaald of vrij parkeren).

Besteed op dezelfde wijze aandacht aan de vraag naar, het aanbod van en de locatie van fietsenstallingplaatsen.

3.2 Alternatieven

In de startnotitie is aangegeven dat het MER twee alternatieven zal beschouwen: de voorgenomen activiteit en de voorgenomen activiteit met een ophoging van 15% van het programma. Binnen de alternatieven zullen nog diverse varianten worden onderzocht. De Commissie wijst erop dat bij de ophoging van het programma onder andere ook gedacht moet worden aan het reserveren van locaties voor extra parkeerplaatsen en fietsenstallingen.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Zoals in de startnotitie al is aangegeven is het per 1 juli 2010 (inwerkingtreding Wet modernisering m.e.r.) geen wettelijk inhoudsvereiste meer om een meest milieuvriendelijk alternatief (mma) op te nemen in het MER. Wel dienen nog steeds alle redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven beschreven te worden, waaronder milieuvriendelijke alternatieven. Daarnaast is het verplicht om mitigerende en compenserende maatregelen te beschouwen in het MER. Werk deze in het MER uit voor het VU/VUmc. De Commissie is van mening dat in de Visie Zuidas (2009) belangrijke milieuvriendelijke maatregelen staan. Zie verder ook paragraaf 4.8 van dit advies.

3.4 Referentie

De Commissie vindt het van belang dat op kwalitatieve wijze⁶ inzicht wordt gegeven in de consequenties die de mogelijke realisatie van het dok naar verwachting zal hebben op de voorgenomen activiteit en vice versa.⁷ In de startnotitie wordt ook aangegeven dat de consequenties op hoofdlijnen zullen worden beschouwd in het MER. De Commissie adviseert om met name te kijken naar de mogelijke verslechtering van de milieusituatie bij de geplande tunnelmond van het dok ter hoogte van het plangebied. De consequenties voor het plan en de mogelijke maatregelen moeten daarbij worden aangegeven.

---

⁵ Zie hierover ook de zienswijzen van de heer Haffmans, Bewonersplatform Zuidas, AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V. en Wijkopbouwcentrum Buitenveldert (nr. 2, 4, 6 en 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

⁶ Bij de besluitvorming over het dok moeten ook de kwantitatieve effecten worden onderzocht.

⁷ Zie hierover ook het advies van Rijkswaterstaat en de zienswijze van AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V. (nr. 1 en 6 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

De alternatieven dienen getoetst te worden aan het doelbereik en de milieugevolgen. Geef in het MER inzicht in het beoordelingskader voor de doelstellingen en voor de milieugevolgen van het voornemen. De Commissie adviseert waar zinvol de toetsingscriteria die hierbij gehanteerd worden van kwantitatieve en meetbare indicatoren te voorzien. Geef waar relevant aan welk gewicht aan de criteria wordt toegekend bij de beoordeling van de alternatieven.

Geef in het MER de begrenzing van het studiegebied aan. De begrenzing moet zodanig worden gekozen dat alle effecten van de verschillende onderdelen van het voornemen in beeld worden gebracht, ook als deze effecten zich buiten het plangebied voordoen zoals bij verkeer en daaraan gerelateerde aspecten en water.⁸

4.2 Tijdelijke milieugevolgen

Beschrijf in het MER de systematiek van de omgang met tijdelijke milieueffecten gezien de lange periode waarover de verschillende functies zullen worden gerealiseerd in bestaand stedelijk gebied (zie ook paragraaf 3.1 van dit advies).⁸ De volgende aspecten zijn in ieder geval van belang: hinder door bouwwerkzaamheden/-verkeer, bereikbaarheid, parkeermogelijkheden en verkeersveiligheid.

4.3 Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer en de daaraan gerelateerde milieuaspecten zijn van groot belang om te beschrijven in het MER (zie ook paragraaf 3.1 van dit advies). De infrastructuur in het studiegebied is nu al zwaar belast met daaraan gerelateerde gevolgen voor geluid, lucht, externe veiligheid en verkeersveiligheid. Ga in op de volgende aspecten:

Mobiliteit⁹

- omvang en routevorming van personenautoverkeer, vrachtverkeer, openbaar vervoer en fietsverkeer van en naar het plangebied;
- de verkeersintensiteiten (etmaal en maatgevend spitsuur) op relevante wegvakken, onderscheiden naar personenautoverkeer, vrachtverkeer, openbaar vervoer en fietsverkeer;
- de kwaliteit van de verkeersafwikkeling door middel van I/C-verhoudingen en de capaciteit van de relevante kruispunten in plan- en studiegebied;
- de mogelijkheden om de modal split te beïnvloeden ten gunste van openbaar vervoer (collectief en individueel) en fiets¹⁰;

⁸ Zie hierover ook de zienswijzen van Bewonersplatform Zuidas, AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V en Wijkopbouwcentrum Buitenveldert en het advies van de gemeente Amstelveen (nr. 4, 6, 7 en 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

⁹ Zie hierover ook de adviezen van Rijkswaterstaat en de gemeente Amstelveen en de zienswijzen van Bewonersplatform Zuidas, de heer Haffmans, AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V. en Wijkopbouwcentrum Buitenveldert (nr. 1, 2, 4, 6, 7 en 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

¹⁰ Zie hierover ook de zienswijze van Bewonersplatform Zuidas (nr. 4 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

- tijdelijke verkeersaspecten gedurende de realisatie periode (zie paragraaf 4.2 van dit advies);
- mogelijke knelpunten in de afwikkeling van en tussen de verschillende modaliteiten, beschrijf zo nodig maatregelen om deze knelpunten op te lossen.

In de startnotitie is aangegeven dat het verkeersmodel als planjaar 2020 heeft. De voorgenomen activiteit is in 2020 echter nog niet volledig gerealiseerd.¹¹ Geef aan hoe het totale bouwprogramma tot 2030 in het verkeersmodel kan worden doorgerekend.

Verkeersveiligheid

De Commissie vindt dat het aspect verkeersveiligheid bijzondere aandacht verdient in het MER. Het gaat om een intensief gebruikt stedelijk gebied en er zullen veel voetgangers en fietsers aanwezig zijn wat kan conflicteren met het vele gemotoriseerde verkeer. Besteed voor zover mogelijk zowel aandacht aan de te verwachten aantallen ongevallen (kwantitatief met behulp van ongevalcijfers en kentallensystematiek) als aan de ontwerpuitgangspunten die de verkeersveiligheid bepalen. Het is van belang om het gebied in te richten op basis van 'Duurzaam Veilig'.¹²

Hulpdiensten

Beschrijf hoe de bereikbaarheid van het plangebied voor hulpdiensten gewaarborgd wordt ook in geval van grootschalige incidenten.¹³ Dit punt kan op gespannen voet staan met het tegengaan van doorgaand verkeer in verband met verkeersveiligheid. Het is daarom van belang om in het MER aan te geven hoe daarmee zal worden omgegaan.

4.4 Geluid

Beschrijf de huidige of heersende geluidbelasting op gevoelige bestemmingen en de geluidbelasting ten gevolge van de verschillende alternatieven/varianten voor het bepalende referentiejaar. Geef in het MER de geluidbelaste bestemmingen aan vanaf de voorkeurswaarde van 48 dB (uitgedrukt in de Europese dosismaat Lden) in stappen van 5 dB. Presenteer de geluidscontouren op een contourenkaart.¹⁴

Beschouw de cumulatieve effecten van de verschillende geluidbronnen. Ga hier met name uit van het verkeerslawaai en railverkeerslawaai. Ga in het MER ook in op de geluidsbelasting van inrichtingen. Denk hierbij aan energiecentrales en bedrijfsmatige activiteiten ten behoeve van de VU/VUmc. Voor dat laatste wordt bijzondere aandacht gevraagd voor de routes die de ambulances met signalen zullen rijden en het gebruik van traumahelicopters.

¹¹ Zie bladzijde 16 van de startnotitie.

¹² Zie hierover ook de zienswijzen van de heer Haffmans, Bewonersplatform Zuidas en Wijkopbouwcentrum Buitenveldert (nr. 2, 4 en 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

¹³ Zie hierover ook het advies van de Brandweer Amsterdam-Amstelland (nr. 3 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

¹⁴ Zie hierover ook de zienswijze van Rijkswaterstaat (nr. 1 in de lijst van ontvangen zienswijzen in en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

Geef aan of het luchtvaartlawaai ten gevolge van Schiphol nog invloed heeft op de voorgenomen activiteit. Houdt hierbij rekening met gestelde in het te herziene Luchtvaartindulingsbesluit.

Geef aan hoe op gebouwniveau wordt omgegaan met een hoge geluidbelasting. Houdt hierbij rekening met de gemeentelijke beleidsregels ten aanzien van geluid.

4.5 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5})¹⁵ en NO₂ te beschrijven, ook onder de grenswaarden.¹⁶ Beschrijf de uitgangspunten voor de berekeningen. Houd hierbij tevens rekening met het gemeentelijk beleid ten aanzien van luchtkwaliteit (Richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit Amsterdam).

Presenteer de resultaten van de berekeningen middels verschilcontourenkaarten en geef de hoeveelheid en ligging aan van de voorziene woningen en andere gevoelige bestemmingen en voorzieningen.^{17, 18}

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden¹⁹ en richtwaarden²⁰ voor de overige stoffen zoals beschreven in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer zullen worden overschreden. Gezien de jurisprudentie beveelt de Commissie aan om in het MER met een heldere onderbouwing aan te geven of overschrijding van deze grenswaarden in dit gebied uitgesloten is.

Geef aan hoe het project zich verhoudt tot de overige ontwikkelingen van de Zuidas en het daaraan gekoppelde Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Beschrijf de relatie van de NSL-maatregelen van de Zuidas en de effecten hiervan op de ontwikkeling van VU/VUmc.

---

¹⁵ Het Europese Parlement heeft op 11 december 2007 streef- en grenswaarden voor PM_{2,5} vastgesteld. Voor PM_{2,5} geldt een grenswaarde: jaarnorm 25 µg/m³ per 2015; en streefwaarden van 20 µg/m³ per 2020 en een reductiedoelstelling voor de 'gemiddelde-blootstellingsindex' (GBI) tot 20% voor de periode 2010-2020. De GBI is de gemiddelde blootstelling van de bevolking van een lidstaat die voor het referentiejaar (2010) wordt vastgesteld met het doel de schadelijke gevolgen voor de menselijke gezondheid te verminderen. Deze moet waar mogelijk binnen een bepaalde termijn worden bereikt. Naar verwachting zal de nieuwe EU-richtlijn medio 2009 zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. In beginsel kunnen bepalingen van een richtlijn geen rechtstreekse werking hebben voordat de implementatietermijn is verstreken. Lidstaten dienen zich gedurende deze termijn wel te onthouden van maatregelen die het bereiken van het doel van de richtlijn in gevaar brengen.

¹⁶ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹⁷ Op dit moment zijn er nog geen vastgestelde achtergrondconcentraties en emissiefactoren beschikbaar voor het bepalen van de PM_{2,5}-concentraties, de Commissie adviseert om hierbij gebruik te maken van de meest actuele gegevens (zoals thans beschreven in de publicatie: 'Concentratiekaarten voor grootschalige luchtverontreiniging in Nederland, rapportage 2008 van het Milieu Natuur Planbureau', zie <http://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/500088002.pdf>) en op basis hiervan een zo betrouwbaar mogelijke indicatie te geven.

¹⁸ Zie hierover ook het advies van Stadsdeel Zuid (nr. 5 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

¹⁹ Grenswaarden voor SO₂, CO, Pb en benzeen.

²⁰ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen.

4.6 Externe Veiligheid

Beschrijf in het MER of er, naast de risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen, elementen binnen het plangebied aanwezig zijn die risico's voor externe veiligheid en calamiteiten met zich mee kunnen brengen (bijvoorbeeld het gebruik van radio-actieve stoffen²¹ binnen het medisch centrum of het explosiegevaar bij de energiecentrale). Geef tevens aan welke maatregelen worden getroffen om deze risico's te minimaliseren.²²

Geef aan waar en in welke mate er knelpunten zijn ten aanzien van het plaatsgebonden risico en/of het groepsrisico, besteed hierbij bijzondere aandacht aan de introductie van nieuwe kwetsbare objecten in het plangebied. Houdt hierbij rekening met het gemeentelijk beleid voor externe veiligheid.

4.7 Bodem en water

Beschrijf het huidige en het toekomstig te realiseren waterhuishoudingsstelsel. Geef daarbij ook aan in hoeverre er in het gebied knelpunten voorkomen met betrekking tot het kwantitatieve en kwalitatieve waterbeheer en hoe daar bij de realisatie van het voornemen op kan worden ingespeeld.

Door de toenemende verharding in het plangebied zal er in het gebied extra opvang van water gerealiseerd moeten worden. Beschrijf in het MER wat de effecten van het voornemen zijn op de waterafvoer en op de waterbergingopgave. Kijk daarbij naar een groter gebied dan het plangebied. Motiveer in het MER de grootte van het studiegebied.

Geef inzicht in de mogelijkheden voor het realiseren van de beoogde waterberging op gebouw- en kavelniveau en geef aan hoe dat mede kan leiden tot een hogere kwaliteit van de leefomgeving (landschappelijk, voorkomen hitte eilanden).

Geef een beschrijving van de te verwachten waterkwaliteit en eventueel benodigde maatregelen om te voldoen aan gestelde normen. Geef aan hoe aan de ecologische functie van het water invulling wordt gegeven.

Geef in het MER de omvang en reikwijdte aan van effecten op de grondwaterstand door bemaling in de aanlegfase en door bebouwing en bemaling na realisatie van de plannen.²³ Geef aan of dit kan leiden tot zettingen en schade aan bestaand bebouwing.

Beschrijf in het MER de bodemopbouw en geef aan welke ingrepen in de bodem nodig zijn om bij intensivering het gebied geschikt te maken voor de bouw van woningen/ voorzieningen en aanleg van infrastructuur. Geef aan hoeveel grondverzet daarbij nodig is, en of de grondbalans gesloten zal zijn.

---

²¹ Zie hierover ook de zienswijze van Wijkopbouwcentrum Buitenveldert (nr. 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

²² Zie hierover ook het advies van de Brandweer Amsterdam-Amstelland (nr. 3 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

²³ Zie hierover ook het advies van Rijkswaterstaat (nr. 1 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

In de startnotitie is aangegeven dat de ambities van de gemeente op het vlak van duurzaamheid hoog zijn. Besteed in het MER aandacht aan de (ruimtelijke) mogelijkheden en randvoorwaarden die direct of indirect bijdragen aan het realiseren van de duurzaamheidsambitie.^{24,25}

Energie en CO₂

De ambitie is een CO₂ neutrale ontwikkeling. Geef in het MER aan hoe daar bij de ruimtelijke planvorming rekening mee zal worden gehouden. Welke maatregelen zijn voorzien voor energieopwekking, gebruik restwarmte, warmte opslag en distributie. Denk hierbij specifiek aan voorzieningen ten behoeve van stadverwarming en warmte-koude opslag.

Klimaat en water

Geef aan in hoeverre de plannen bestendig zijn voor klimaatverandering. Denk daarbij niet alleen aan waterberging en afvoercapaciteit in perioden van extreme neerslag of droogte, maar ook aan het lokaal optreden van hitte eilanden in relatie tot woon- en zorgfunctie in het gebied.

Materiaal en afval

De plannen bouwen voort op bestaand Amsterdams beleid ten aanzien van afvalscheiding, afval inzameling en opwekken groene stroom uit afval. Geef aan welke resultaten hiermee worden behaald en in hoeverre die representatief zijn voor het VU/VUmc en welke aanvullende maatregelen (preventie, hergebruik, verwerking) worden overwogen.

Beschrijf de doelstellingen ten aanzien van duurzaam gebruik van grondstoffen bij de aanleg en bebouwing van de openbare ruimte en op welke wijze die gerealiseerd worden.

Leefklimaat

De herontwikkeling biedt kansen om een aantrekkelijk nieuw stedelijk gebied te creëren. Daarentegen kan verdichting van het plangebied ook op gespannen voet staan met de kwaliteit van de leefomgeving. Geef aan welke combinatie van maatregelen zullen worden toegepast bij het VU/VUmc ten behoeve van het leefklimaat. De Commissie denkt hierbij aan de volgende aspecten: milieuhinderbeperking, kwaliteit van de openbare ruimte, groenvoorzieningen, het voorkomen van windhinder en van hitte-eilanden alsmede het creëren van schaduwplekken, bevorderen sociale veiligheid en levendigheid.²⁶ Zie ook paragraaf 4.9 van dit advies.

Ecologie

Geef aan welke maatregelen worden genomen om de ecologische waarde te verhogen in het plangebied.²⁷

²⁴ Maatregel voor en duurzame mobiliteit, duurzaam waterbeheer en gezondheid komen terug in paragrafen 4.3 en 4.7 en 4.9 van dit advies.

²⁵ Zie hierover ook de zienswijzen van de heer Haffmans en Wijkopbouwcentrum Buitenveldert en het advies van de gemeente Amstelveen (nr. 2, 7 en 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

²⁶ Zie hierover ook de zienswijzen van Bewonersplatform Zuidas en Wijkopbouwcentrum Buitenveldert (nr. 4 en 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

²⁷ Zie hierover ook de zienswijze van Wijkopbouwcentrum Buitenveldert (nr. 8 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

4.9 Gezondheid

De gezondheidseffecten zijn van belang voor de (toekomstige) bewoners en bezoekers van het gebied.²⁸ Voor het plangebied is vooral de (cumulatie van de) invloedssfeer van bestaande en (mogelijk toekomstige) activiteiten van belang. Het gaat hier om luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid.

Geef op basis van de in paragraaf 4.4 tot en met 4.6 genoemde informatie aan hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen de diverse contouren voor geluid, NO₂, PM₁₀ en Plaatsgebonden Risico voorzien zijn.

Combineer de (hoogste contouren van de) kaarten voor lucht, geluid en risico's in de huidige situatie en in de referentiesituatie en geef aan hoeveel woningen voorzien zijn in gebieden waar de knelpunten zitten met een gecombineerde hoge belasting voor lucht, geluid en/of risico's leefbaarheid. Geef aan wat de mogelijkheden zijn om de omvang van de blootstelling en daarmee de gezondheidseffecten te minimaliseren. Besteedt hierbij naast woningbouw ook aandacht aan de locaties waar langverblijvende patiënten van de VU worden gelokaliseerd.

Naast de negatieve gezondheidseffecten kan de inrichting van het plangebied ook de gezondheid van de toekomstige bewoners bevorderen.²⁹ Geef aan in hoeverre deze aspecten in het plan bijdragen aan de gezondheid van de bewoners. Zie hierover ook de voorgaande paragraaf over duurzaamheid.

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.³⁰

5.1 Vorm en presentatie

Denk bij de vorm en presentatie van het MER aan:

- het zo beknopt mogelijk houden van het MER, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- het opnemen van een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- het gebruik maken van recent kaartmateriaal, het goed weergeven van topografische namen en het toevoegen van een duidelijke legenda.

---

²⁸ Zie hierover ook het advies van de gemeente Amstelveen (nr. 7 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

²⁹ Bijvoorbeeld door de groen- en waterstructuur in het plangebied, de mogelijkheden voor beweging en sport door bijvoorbeeld fiets- en wandelroutes, speelplaatsen en recreatiemogelijkheden, sociale- en verkeersveiligheid en de beschikbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van openbaar vervoer en voorzieningen.

³⁰ Zie hierover ook de zienswijze van AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V (nr. 6 in de lijst van ontvangen zienswijzen en adviezen in bijlage 2 van dit advies).

5.2 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en zodanig worden voorzien van illustratiemateriaal dat het als geheel een goede afspiegeling vormt van de inhoud van het MER en de keuzes die voorliggen ter besluitvorming.

BIJLAGE 1: Projectgegevens richtlijnenfase besluit-MER

Initiatiefnemer: College van Bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Raad van Bestuur van het Vrije Universiteit Medische Centrum

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Amsterdam

Besluit: Bestemmingsplannen

Activiteit: Herontwikkeling van de terreinen van de Vrije Universiteit van Amsterdam en het medisch centrum van de Vrije Universiteit.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Parool d.d. 7 april 2010
ter inzage legging startnotitie: 8 april t/m 20 mei 2010
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 1 april 2010
richtlijnenadvies uitgebracht: 17 juni 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. ir. B.A.H.V. Brorens
prof. dr. ir. R.E.C.M. van der Heijden
ing. msc. L.M. de Jong
drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)
drs. J.P. Siedsma (secretaris)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie en relevante omstandigheden legt de Commissie in de meeste gevallen een locatiebezoek af.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

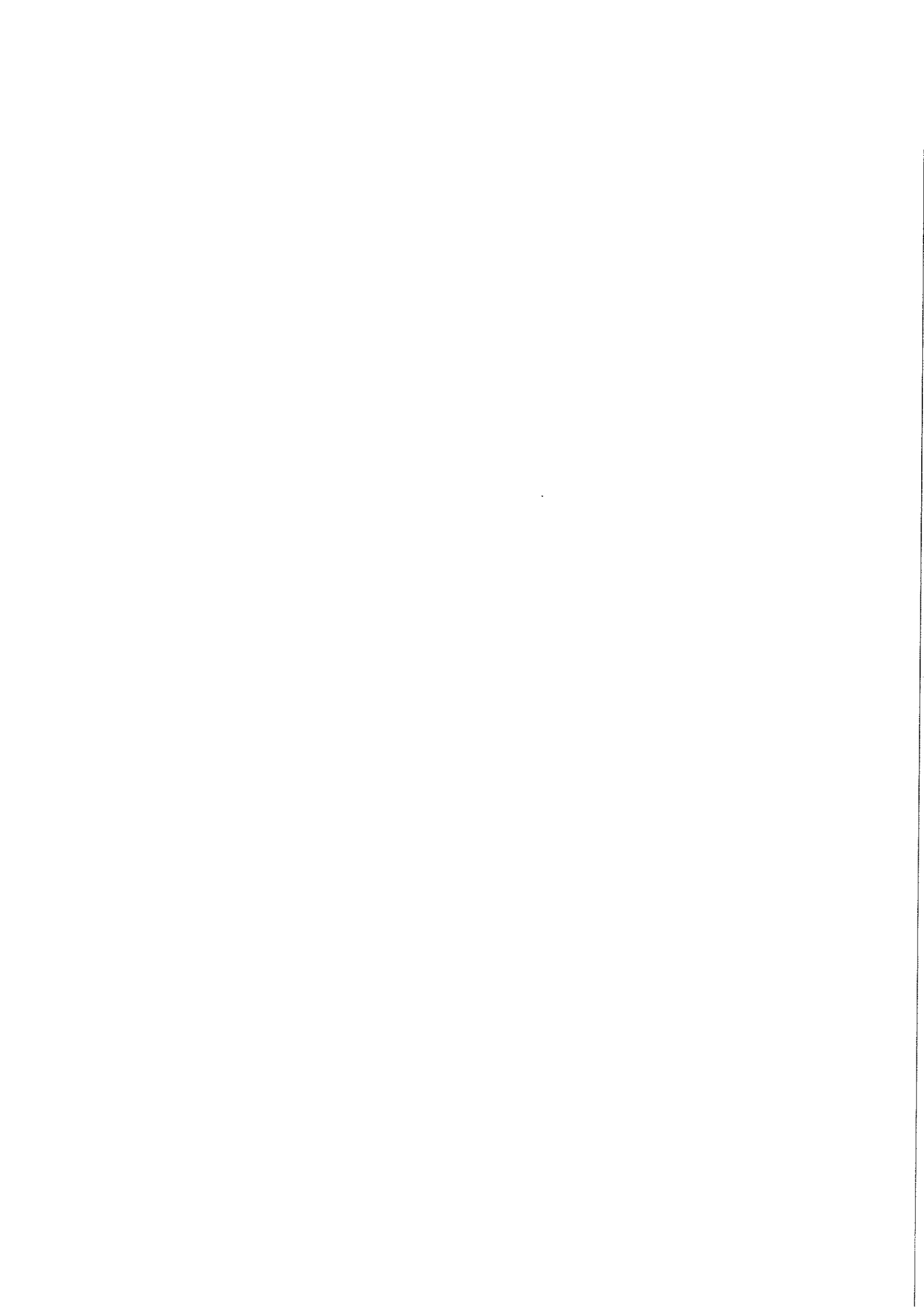
De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie milieueffectrapportage Vrije Universiteit/Vrije Universiteit Medisch Centrum, Oranjewoud, 30 maart 2010;
- Visie Zuidas, gemeente Amsterdam, Dienst Ruimtelijke Ordening en Arup London, 9 september 2009;
- Campusvisie en Kader VU-kwartier 2010-2020, Vrije Universiteit van Amsterdam, 15 februari 2010;
- Stedenbouwkundig masterplan VUmc, VU Medisch Centrum Amsterdam, 8 februari 2010;
- Ontwerp Structuurvisie Amsterdam 2040, gemeente Amsterdam, Dienst Ruimtelijke Ordening, 26 januari 2010;
- Waterbergingsopgave Zuidas, Waternet, 25 augustus 2008;
- Sponge Job Zuidas, water bij hoge dichtheid, Waternet en Gemeente Amsterdam, augustus 2007;

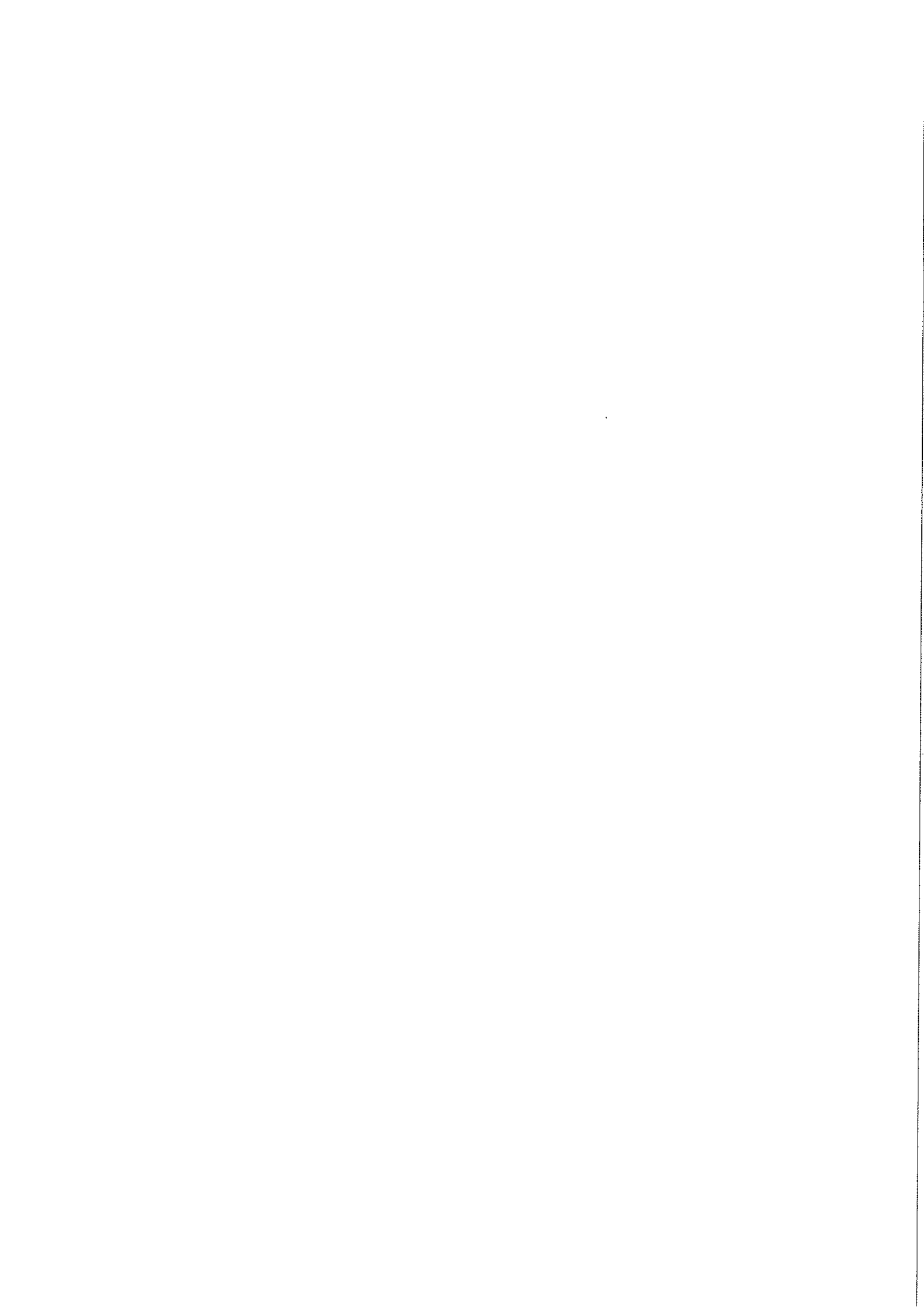
De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Rijkswaterstaat, directie Noord-Holland, Haarlem
2. Roland Haffmans, Amsterdam
3. Brandweer Amsterdam-Amstelland, Amsterdam
4. Bewonersplatform Zuidas, Amsterdam
5. Stadsdeel Zuid, Amsterdam
6. AKD, Rotterdam namens Beheermaatschappij W.T.C Amsterdam B.V.
7. Gemeente Amstelveen, Amstelveen
8. Wijkopbouwcentrum Buitenveldert, Amsterdam

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Vrije
Universiteit/Vrije Universiteit medisch centrum**

De Vrije Universiteit van Amsterdam en het medisch centrum van de Vrije Universiteit willen hun terreinen herinrichten. De herontwikkeling betreft (gedeeltelijke) sloop en nieuwbouw, het verplaatsen van functies en toevoeging van een aantal nieuwe functies zoals (studenten)woningen. Voor de besluitvorming over de bestemmingsplannen wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen

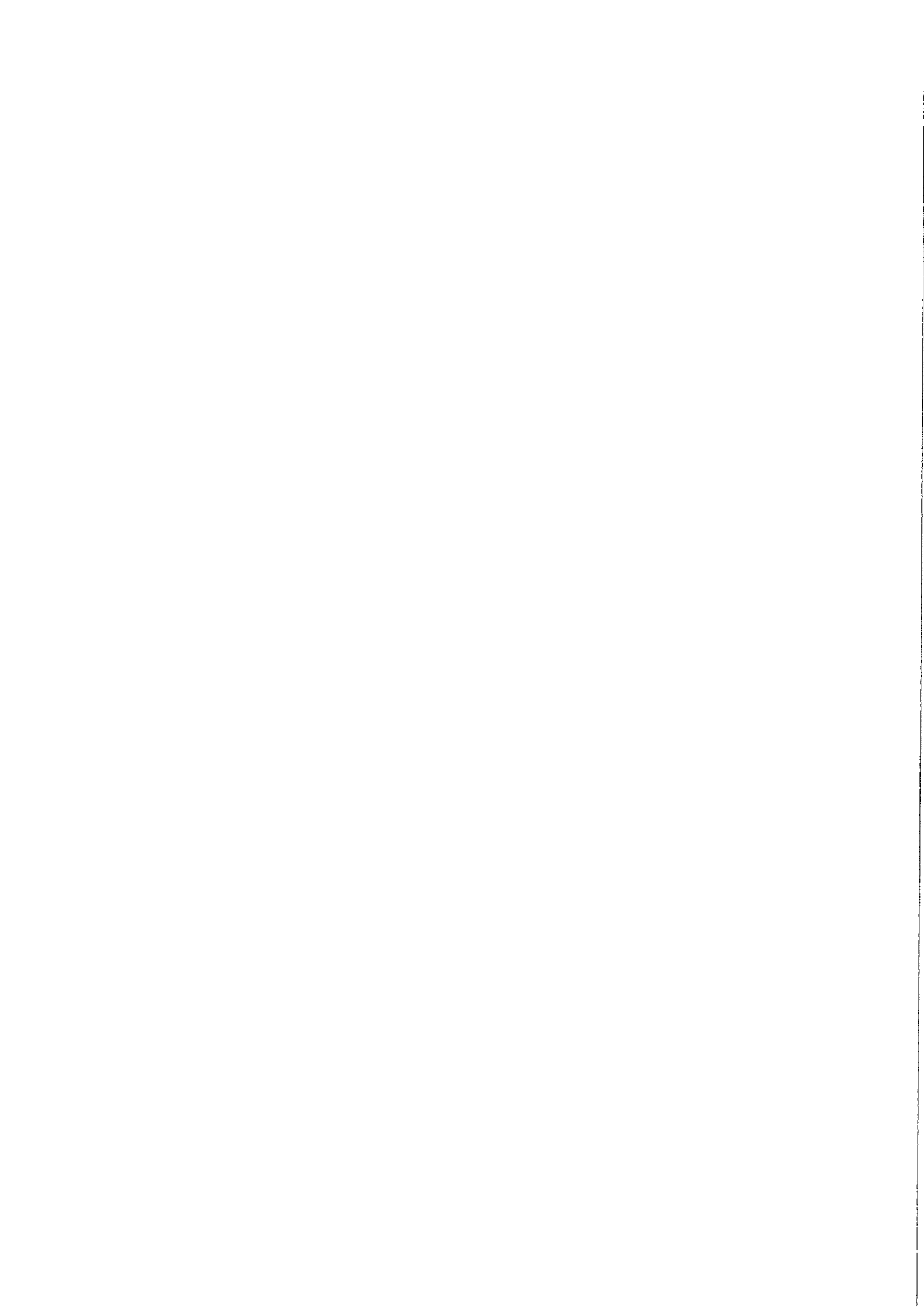
ISBN: 978-90-421-3071-5

Versie
13 juli 2010
Document5

Gemeente Amsterdam
Dienst Ruimtelijke Ordening

Advies reikwijdte en detailniveau MER VU - VUMC

Bijlage II: Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen startnotitie m.e.r. VU / VUmc,
28 juni 2010

NOTA VAN BEANTWOORDING

ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN STARTNOTITIE MER VU / VUMC

Versie 28 juni 2010

Inleiding

Op 30 maart 2010 is van de Vrije Universiteit en het Vrije Universiteit medisch centrum een startnotitie voor een milieueffectrapportage ontvangen. Met ingang van 8 april 2010 heeft deze startnotitie gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen, met de mogelijkheid daarover zienswijzen naar voren te brengen. Er is een viertal zienswijzen binnengekomen.

Tevens is de startnotitie aan de wettelijk adviseurs toegezonden met de mogelijkheid een advies uit te brengen. Er zijn vier adviezen gegeven.

Per brief van 31 maart 2010 is de startnotitie aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) toegezonden, met het verzoek een advies uit te brengen over het geven van richtlijnen. Tevens zijn zo spoedig mogelijk na binnenkomst ook de zienswijzen en adviezen aan de Commissie doorgezonden.

Per brief van 17 juni 2010 heeft de Commissie advies (hierna: Het Advies) uitgebracht (Advies voor de richtlijnen voor het milieueffectrapport, 17 juni 2010 / rapportnummer 2418-50).

Per 1 juli 2010 is de Wet milieubeheer gewijzigd. Daarmee is de procedure ten aanzien van milieueffectrapportages gemoderniseerd. Indien niet voor 1 juli 2010 richtlijnen voor het op te stellen MER door het bevoegd gezag zijn vastgesteld geldt op grond van de overgangsregeling de nieuwe wetgeving. In dit geval geldt de nieuwe regeling.

Op grond van de wetwijziging dient het bevoegd gezag, wanneer deze niet de initiatiefnemer is, aan de initiatiefnemer een advies te geven inzake reikwijdte en detailniveau van de informatie ten behoeve van het MER.

Hieronder wordt aangegeven op welke wijze de zienswijzen en adviezen worden betrokken bij het te geven advies over reikwijdte en detailniveau. Overigens wordt daarbij opgemerkt dat ook de Commissie veelal onder verwijzing naar de zienswijzen en adviezen Het Advies over de richtlijnen heeft geformuleerd. Bij de gemeentelijke reactie op de zienswijzen en adviezen wordt in die gevallen verwezen naar de betreffende paragraaf van Het Advies van de Commissie.

De adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage zoals deze zijn geformuleerd in Het Advies worden één op één overgenomen als advies reikwijdte en detailniveau, aanvullend op de startnotitie, en als zodanig meegegeven aan de Vrije Universiteit en het Vrije Universiteit medisch centrum.

Aanvullend daarop is een aantal extra adviezen geformuleerd. Deze zijn in onderstaande tabel, onder gemeentelijke reactie, vet-cursief aangegeven.

Zienswijzen VU/VUMC:

1	Reclamant 1	Gemeentelijke reactie
a	Door twee mer-procedures te voeren komen de milieugevolgen onvoldoende in beeld. Verzocht wordt: <ul style="list-style-type: none"> • 1 startnotitie te maken met uitwerking voor VU/VUMC en overige flankgebieden; • daarbij een duiding op te nemen van de grenzen van het studiegebied en de motivering, • en een duidelijke planvariant en (het	Gezien ook het advies van de Commissie is er, mits beide MER-en, zoals ook in de startnotitie is aangegeven, goed op elkaar worden afgestemd, geen inhoudelijke noodzaak tot één MER. Ten aanzien van de begrenzing adviseert ook de Commissie nader in te gaan op de begrenzing (§ 4.1 van het advies). Gelet op het advies van de Commissie (§ 3.2 en § 3.3 van het advies) kan worden geconcludeerd alternatieven en varianten voldoende helder zijn, en

	nu nog verplichte) meest milieuvriendelijk alternatief (MMA).	dat er geen aanleiding is tot het opnemen van een MMA. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
b	Wijze van toetsing op verkeersgevolgen is onduidelijk. Een andere modal split ontbreekt. Een andere parkeeromvang ontbreekt. Er wordt niet gekeken naar ligging en ontsluiting van parkeerruimte. Daarmee is onvoldoende inzichtelijk hoe de verkeersgevolgen zullen worden getoetst.	De Commissie geeft ten aanzien van verkeer en vervoer een aantal aanvullende adviezen (§ 3.1 en § 4.3 van het advies). Daarmee rekening houdend zullen de verkeersgevolgen voldoende inzichtelijk worden gemaakt. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
c	De De Boelelaan is druk en onveilig. Er wordt geen aandacht besteed aan mogelijke andere ontsluitingen dan of herinrichting van de De Boelelaan (bijvoorbeeld verdiepte ligging met oversteek voetgangers fietsers op maaiveld).	Ook de Commissie adviseert bijzondere aandacht te besteden aan het aspect verkeersveiligheid (§ 4.3 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
d	Een mogelijk overkapping van de A10 om overlast te voorkomen dient onderzocht te worden. Voor het gebied vermindert een Dok de overlast niet, maar vergroot de ontsluitingsdruk.	De activiteit die op milieueffecten wordt onderzocht heeft betrekking op de ontwikkeling van VU en VUmc. De milieueffecten van een Dok komen in kwantitatieve zin aan de orde in het kader van de besluitvorming rond het Dok. Dat is nu niet aan de orde. Overigens adviseert de Commissie zoals ook reeds in de startnotitie staat aangegeven wel een kwalitatieve beschouwing te doen. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
e	Weinig aandacht voor duurzaam bouwen en duurzame inrichting van de openbare ruimte. Het energieverbruik op de Zuidas is enorm. Minder energieverbruik en vooral minder koeling dient te worden onderzocht.	Overeenkomstig het advies daarover van de Commissie (§ 4.8 van het advies) zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor het aspect duurzaamheid. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
2	Reclamant 2: Bewonersplatform Zuidas	Gemeentelijke reactie
a	De hoop wordt uitgesproken dat de huidige MER regeling met rol Commissie-m.e.r. wordt gevolgd.	De wettelijk voorgeschreven regeling dient te worden gevolgd. De Commissie heeft daarin een toetsende rol ten aanzien van het gereedgekomen MER.
b	Startnotitie betreft VUMC uitbreiding van 140.000 m ² en niet volledige vergroting van 230.000 m ² . Verzocht wordt in het MER wel de gehele uitbreiding te beoordelen.	De m.e.r. heeft tot doel de milieueffecten van een voorgenomen ontwikkeling in de besluitvorming een plaats te doen krijgen. Het milieueffectrapport heeft om die reden dan ook betrekking op die onderdelen waarvoor de juridische besluiten nog niet zijn genomen. Dat is voor wat betreft VUmc de genoemde 140.000 m ² .
c	Verzocht wordt de ontwikkeling in relatie met de gehele Zuidas te beschouwen. E.e.a. vraagt een duidelijk omschreven plan- en studiegebied.	Ook de Commissie adviseert nader in te gaan op de begrenzing (§ 4.1 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
d	Een variant op gebied van duurzaamheid ontbreekt. Deze variant, inclusief één m.b.t. verkeerstoename, is noodzakelijk.	Overeenkomstig het advies daarover van de Commissie (§ 4.8 van het advies) zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor het aspect duurzaamheid. De Commissie geeft ten aanzien van verkeer en

		vervoer een aantal aanvullende adviezen (§ 3.1 en § 4.3 van het advies). Daarmee rekening houdend zullen de verkeersgevolgen voldoende inzichtelijk worden gemaakt. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
e	Onttrekken aan MER-plicht door opname in de Crisis- en herstelwet kan eigenlijk niet mogelijk zijn bij een dergelijk groot project.	Er is geen sprake van het op grond van de Crisis- en herstelwet omzeilen van de m.e.r.-plicht. Dit is dus niet aan de orde.
f	Voorop moet staan het voorkomen dan wel verminderen van verslechtering door toename autoverkeer. Inpassing kan pas aan de orde zijn als het niet anders kan.	Verkeer is een belangrijk onderdeel van dit MER, zie ook onder d. Een verdere versterking van het gebruik van openbaar vervoer e.d. is onderdeel van het onderzoek. Mede op basis van de in beeld gebrachte effecten kan besluitvorming plaatsvinden.
g	Inrichting van het gebied / kwaliteit openbare ruimte / sociale veiligheid (gericht bestemmen op begane grond niveau) verdienen meer aandacht.	De Commissie adviseert als onderdeel van duurzaamheid nadrukkelijk in te gaan op het aspect leefklimaat (§ 4.8 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
h	Bestaande modal split wordt als een vast gegeven beschouwd. Bezien zou juist moeten worden hoe het autogebruik zou kunnen worden verminderd. Zou voor de Zuidas niet juist aan lagere norm dan de CROW normen moeten worden gehanteerd? Ook zou moeten worden onderzocht hoe de overlast van het intensief gebruikte OV kan verminderen, met onderzoek naar een betere ontsluiting metrohalte Amstelveenseweg.	De Commissie geeft ten aanzien van verkeer en vervoer een aantal aanvullende adviezen (§ 3.1 en § 4.3 van het advies). In het advies wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor beïnvloeding van de modal split, parkeren en gebruik van openbaar vervoer. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
i	Onderzoek naar parkeeromvang, ligging in- en uitritten en wijze van ontsluiting om de hinder te verminderen is nodig. Een goede en veilige oversteek (mogelijk middels een verdiepte ligging) van de De Boelelaan is een punt van aandacht. In plaats van parkeerkelders zou een parkeergebouw ook benut kunnen worden als afscherming van de A10.	Ook hiervoor geldt de Commissie aanvullend op de startnotitie specifieke aandacht vraagt voor de meeste van de genoemde aspecten. Wat betreft de suggestie om af te zien van parkeerkelders en in plaats daarvan een parkeergebouw te realiseren (mede) ter afscherming van de A10 wordt opgemerkt dat grootschalige bovengrondse parkeervoorzieningen niet de kwaliteit bieden waar de Zuidas om vraagt. Bovendien kan ook andere bebouwing voorzien in afschermende werking. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
j	Verzocht wordt onderzoek te doen naar vermindering noodzakelijke gebouwenkoeling.	Overeenkomstig het advies daarover van de Commissie (§ 4.8 van het advies) zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor het aspect duurzaamheid. Dit punt kan daarvan onderdeel uitmaken. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
3	Reclamant 3: Akd namens reclamant 3	Gemeentelijke reactie
a	Er is met name zorg op het punt van de verkeersafwikkeling en bereikbaarheid van de bestaande panden waaronder	In de startnotitie is reeds aangegeven dat met name het punt van verkeer en bereikbaarheid veel aandacht verdient. Ook de Commissie geeft dit aan

	WTC-complex. Verzocht wordt om aandacht in de richtlijnen voor verkeer en ontsluiting.	en geeft een aantal aanvullende adviezen (§ 3.1 en § 4.3 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
b	Een aanpak waarbij onderzoek naar effecten van verkeersafwikkeling binnen het Kenniskwartier apart worden gezien van overige deel van Zuidas baart zorgen. Juist omdat (met name) het aspect verkeer zo relevant is, ligt het in de rede dat één MER wordt opgesteld. Indien dit niet wordt gevolgd, dan zou van hetzelfde verkeersonderzoek moeten worden uitgegaan.	Uit de startnotitie blijkt dat met name verkeer en verkeegerelateerde aspecten zullen worden onderzocht in het breder kader van de Zuidas, dus rekening houdend met ook de daar voorziene ontwikkeling. Ook Commissie benadrukt dat het van belang is dat beide MER-en op elkaar worden afgestemd zoals ook in de startnotities is aangegeven (hoofdstuk 1 van het advies). Dit hoeft niet te leiden tot één MER. Wel vraagt het om één integraal verkeerskundig onderzoek. Aangezien dit reeds concreet uit de startnotitie blijkt, is een aanvullend advies niet aan de orde.
c	Verzocht wordt in de richtlijnen aan te geven dat het studiegebied op het punt van verkeer en ontsluiting minimaal de gehele Zuidasgebied betreft, tot en met de afritten S108 en S109.	Ook de Commissie adviseert nader in te gaan op de begrenzing (§ 4.1 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
d	Verzocht wordt mee te geven te onderzoeken of een additionele afslag bij de S108 in het verlengde van de Gustav Mahlerlaan tot de mogelijkheden behoort, en wat de effecten hiervan zijn.	De Commissie adviseert onderzoek te doen naar (o.a.) omvang en routevorming van en naar het plangebied. (zie § 4.3 van het advies). Op welke wijze dat concreet zou kunnen gebeuren moet uit het MER blijken. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
e	Een toekomstig Dok zal grote gevolgen hebben op de milieusituatie in zowel de flankengebieden als op de locatie VU / VUmc. Dit zal ook gelden voor wat betreft verkeer, ontsluiting en infrastructuur. Aangezien de ontwikkeling zijn meegenomen in het NSL (maar ook vanwege geluid) kunnen de ontwikkelingen alleen doorgang indien de A10 ondergronds gaat. Op grond van het bovenstaande kan niet worden volstaan met een globale doorkijk.	De activiteit die op milieueffecten wordt onderzocht heeft betrekking op de ontwikkeling van VU en VUmc. De besluitvorming rond het Dok is in het kader van de nu lopende procedure niet aan de orde. De milieueffecten van een Dok komen in kwantitatieve zin aan de orde in het kader van de besluitvorming rond het Dok. Dat is nu niet aan de orde. Het is niet juist te veronderstellen dat de nu voorgenomen ontwikkeling voor VU en VUmc (maar hetzelfde geldt voor de flanken Zuidas) slechts kan plaatsvinden indien ook het Dok wordt gerealiseerd. Deze ontwikkelingen zijn Dok-onafhankelijk. Overigens adviseert de Commissie zoals ook reeds in de startnotitie staat aangegeven wel een kwalitatieve beschouwing te doen. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
f	Verzocht wordt de situatie zowel met als zonder Dok te beschouwen, waarbij voor beide situaties aandacht wordt besteed aan verkeersontsluiting en infrastructuur.	Zie onder e.
g	Verzocht wordt de plannen om het station A'-dam Zuid / WTC te vergroten en alle modaliteitsaspecten die daarmee samen hangen mee te nemen in het verkeersmodel.	De Commissie adviseert de mogelijkheden om de modal split te beïnvloeden ten gunste van openbaar vervoer mee te nemen (§ 4.3 van het advies). Op welke wijze dat concreet zou kunnen gebeuren moet uit het MER blijken. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.

		overgenomen.
h	Verzocht wordt aandacht te besteden aan een te wijzigen modal split.	De Commissie geeft ten aanzien van verkeer en vervoer een aantal aanvullende adviezen, onder andere met betrekking tot de beïnvloeding van de modal split (§ 3.1 en § 4.3 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
i	Verzocht wordt aandacht te besteden aan secundaire gevolgen in realisatiefase, m.n. het bereikbaar houden en blijven van bestaande panden, verkeersafwikkeling en ontsluiting, parkeren in situatie met en zonder dok.	Ook de Commissie vraagt hiervoor specifiek aandacht (§ 4.2 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
j	Verzocht wordt aan te geven op welke punten er sprake is van kennisleemtes.	Uiteraard dient aan dit wettelijk vereiste te worden voldaan. De Commissie volstaat er (om die reden) mee op te merken voor wat betreft deze en overige wettelijke vereisten geen aanvullende aanbevelingen te doen (hoofdstuk 5 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
4	Reclamant 4: Wijkopbouwcentrum Buitenveldert	Gemeentelijke reactie
	De opmerkingen zijn overwegend gelijklopend aan die van de reclamant onder 2. Aanvullend zijn de volgende punten aangegeven:	Verwezen wordt naar de reactie onder 2 a t/m j.
a	Het door het stadsdeel opgesteld 'kader Zuidasaccenten' mist.	De initiatiefnemer zal worden geadviseerd het kader voor zover relevant te betrekken.
b	Het Referentiemodel Verkeer & Vervoer Zuidas september 2009 mist.	In het kader van het MER zal nieuw verkeerskundig onderzoek worden gedaan. Het referentiemodel zal worden geactualiseerd.
c	Aangegeven wordt tegen het alternatief te zijn met ophoging van 15% van het programma. Er is reeds sprake van een zeer sterk verdicht gebied.	Doel van dit alternatief is te onderzoeken of een eventuele verdere ophoging van het programma de (eventueel) optredende effecten nog verder zou versterken, en in welke mate, zodat dat bij de besluitvorming kan worden betrokken. Er is geen aanleiding n.a.v. deze zienswijze een aanvulling te geven t.o.v. de startnotitie of het advies van de Commissie.
d	Verplaatsing of behoud van de cyclotron blijft een gevaar voor de volksgezondheid. Verzocht wordt uitplaatsing van de cyclotron naar buiten bewoond gebied te onderzoeken.	Vooropgesteld moet worden dat de huidige cyclotron een onherroepelijke vergunning heeft, en dat aan alle eisen van die vergunning wordt voldaan. De Commissie adviseert wel te beschrijven of er elementen in het plangebied aanwezig zijn die risico's voor externe veiligheid en calamiteiten met zich mee kunnen brengen, bijvoorbeeld het gebruik van radio-actieve stoffen (§ 4.6 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
e	Grote zorg wordt uitgesproken over verdere aantasting van het milieu in het Nieuwe Meer door het NUON koelingsysteem.	De activiteiten van NUON staan op zichzelf, en vallen buiten de scope van de hier aan de orde zijnde ontwikkelingen.
f	Gepleit wordt voor behoud van de Hortus Botanicus, waarmee qua duurzaamheid, natuur en milieu een statement kan	De ecologische waarde van de bestaande Hortus zal in beeld worden gebracht, zodat die in de besluitvorming kan worden betrokken.

	worden gemaakt.	Als aanvulling op het advies van de Commissie zal dit aan de initiatiefnemers worden meegegeven.
g	Ten aanzien van de belangrijkste bestemming in het gebied (voorzieningen) geldt geen parkeernorm.	In het centraal stedelijk locatiebeleid van Amsterdam zijn ten aanzien van allerlei voorzieningen niet direct normen voorgeschreven (§ 5.2 van de startnotitie). Wel zijn, gebaseerd op de CROW-normen, minima en maxima aangegeven, waarbinnen maatwerk geleverd kan worden. De minima van zijn daarbij ten opzichte van de CROW-normen naar beneden bijgesteld. Het MER zal worden betrokken bij het definitief vaststellen van de te hanteren parkeernormen. Aangezien hier reeds in de startnotitie op wordt ingegaan, behoeft dit geen nader advies.
h	Éénrichtingsverkeer in het gebied leidt tot meer filevorming en meer verkeer in de omliggende woonbuurten.	Omvang en routevorming van autoverkeer, vrachtverkeer, openbaar vervoer en fietsverkeer zijn thema's die worden onderzocht (zie ook het advies van de Commissie, § 4.3, onder mobiliteit). Welke maatregelen een rol van betekenis kunnen spelen moet worden onderzocht. Het is te vroeg nu reeds conclusies over mogelijke maatregelen te trekken.
i	In- en uitritten van parkeergebouwen moeten zo zijn gelegen dat voetgangers en fietsers zo min mogelijk overlast ondervinden en de lokale wegen minder autodruk krijgen. Daarbij zou de rol van het parkeertarief in de openbare ruimte moeten worden onderzocht.	De Commissie adviseert als onderdeel van verkeer en vervoer en duurzaamheid nadrukkelijk in te gaan op het aspect verkeersveiligheid (§ 4.3 van het advies) en leefklimaat (§ 4.8 van het advies). Voor wat betreft de reductie van autodruk in het gebied worden door de Commissie eveneens aanvullende adviezen gegeven (§ 4.3 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
j	Het doortrekken van de Mahlerlaan tot aan de Amstelveenseweg zou moeten worden onderzocht.	De Commissie adviseert onderzoek te doen naar (o.a.) omvang en routevorming van en naar het plangebied. (§ 4.3 van het advies). Mogelijke maatregelen moeten uit het MER blijken. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
k	Verzocht wordt een door experts aan de VU opgesteld rapport ten aanzien van duurzaam bouwen te betrekken.	Overeenkomstig het advies daarover van de Commissie (§ 4.8 van het advies) zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor het aspect duurzaamheid. Het is aan de initiatiefnemer om daarbij het betreffende rapport te betrekken.

Adviezen VU/VUMC:

1	Stadsdeel Zuid	Gemeentelijke reactie
a	Geadviseerd wordt om, los van of de plannen deel uitmaken van NSL, in te gaan op de bijdrage aan luchtkwaliteit van VU/VUMC en maatregelen om de bijdrage tot een minimum te beperken.	De Commissie adviseert ten aanzien van luchtkwaliteit om de effecten op de luchtkwaliteit te beschrijven, en tevens in te gaan op de relatie met het NSL (§ 4.5 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
2	Gemeente Amstelveen	Gemeentelijke reactie
a	In de beschrijving van ontwikkelingen in de omgevingen ontbreekt de planvorming t.a.v. het Amsterdamse Bos	Op dit moment zijn deze plannen onvoldoende concreet om te betrekken bij het MER. Het ligt meer voor de hand dat bij genoemde ontwikkeling wordt

	(Wagnerstadion; Olympische Sportas). Door die te betrekken liggen er kansen voor verbeteringen van OV- en fietsnetwerk.	aangesloten op de besluitvorming rond de Zuidas. De zienswijze wordt voor kennisgeving aangenomen.
b	Er is een verschuiving te verwachten van verkeersstromen. Door ondertunneling zal alleen westelijke verbinding met A9 open blijven.	De Commissie adviseert onderzoek te doen naar (o.a.) omvang en routevorming van en naar het plangebied. (§ 4.3 van het advies). Op welke wijze dat concreet zou kunnen gebeuren moet uit het MER blijken. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
c	Verzocht wordt om een mobiliteitsplan VU-VUMC als begeleidende informatie.	Zie ook onder d. Het opstellen van een mobiliteitsplan is een van de mogelijk maatregelen die uit de studie naar voren kan komen. Het is in het stadium van advisering over reikwijdte en detailniveau te vroeg daarop vooruit te lopen.
d	Verzocht wordt om een beschrijving van het OV-net.	De adviezen van de Commissie op dit punt (§ 3.1 van het advies) worden overgenomen.
e	M.b.t. luchtkwaliteit, gelet op de aard van de functies, nagaan of er maatregelen kunnen worden getroffen om ver onder de norm uit te komen. De suggestie wordt gedaan een streefwaarde voor PM 2,5 te introduceren. De suggestie wordt gedaan een gezondheidseffectscreening toe te passen conform de inzichten van de GGD.	Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM10 en PM2,5) en NO2 te beschrijven, ook onder de grenswaarden, aldus het advies van de Commissie (§ 4.5 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen. De suggestie om een gezondheidseffectscreening toe te passen conform de inzichten van de GGD wordt niet overgenomen. Wel wordt door de Commissie geadviseerd om het gezondheidsaspect ook voor wat betreft de luchtkwaliteit te beschouwen (§ 4.9 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
f	In overweging wordt gegeven om een flankerend document op te stellen met uitwerking van duurzaamheidsambities.	Overeenkomstig het advies daarover van de Commissie (§ 4.8 van het advies) zal nadrukkelijk aandacht worden gevraagd voor het aspect duurzaamheid. De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
g	Bij verdere verdichting is het wenselijk afwenteling naar de omgeving tegen te gaan, met name voor wat betreft verkeer. Een optie kan zijn een gedeelte van het VU-programma te vestigen op de toekomstige Amstelveense A9 zone Tevens kan er een transfer op gang komen via Amstelveen.	Juist vanwege het aspect van afwenteling van overlast is het van belang te komen tot een goede besluitvorming ten aanzien van parkeren, waarbij het gaat om o.a. normen, locatie en ontsluiting. Deze verschillende aspecten dienen overeenkomstig de startnotitie, rekening houdend met de aanvullende advies daarover van de Commissie, voldoende te worden betrokken. Het overige wordt in het kader van deze m.e.r.-procedure VU en VUmc voor kennisgeving aangenomen.
h	Geadviseerd wordt om niet alle verkeer ondergronds af te wikkelen maar ook oversteken op een hoger niveau creëren.	De relevantie voor de MER VU / VUmc is niet duidelijk. De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

3	Rijkswaterstaat Noord-Holland / Ministerie van Verkeer en Waterstaat	Gemeentelijke reactie
a	Verzocht wordt om een analyse op effecten verkeer en milieu van een variant met realisatie van het Dok, en een zonder realisatie van het Dok.	De Commissie adviseert op kwalitatieve wijze inzicht te geven in de consequenties die de mogelijke realisatie van het dok naar verwachting zal hebben op de voorgenomen activiteit en vice versa. In de startnotitie wordt ook aangegeven dat de consequenties op hoofdlijnen zullen worden beschouwd in het MER. De Commissie adviseert om met name te kijken naar de mogelijke verslechtering van de milieusituatie bij de geplande tunnelmond van het dok ter hoogte van het plangebied. De consequenties voor het plan en de mogelijke maatregelen moeten daarbij worden aangegeven (§ 3.4 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
b	Verzocht wordt aan te geven hoe wordt omgegaan met onzekerheid van ontwikkelingen.	In het MER dient te worden uitgegaan van de maximale situatie. Voor zover bedoeld wordt op de ontwikkeling van het Dok wordt opgemerkt dat de voorgenomen ontwikkeling die in deze m.e.r. aan de orde komen Dokonafhankelijk zijn. Op dit punt wordt het niet nodig geacht nader advies over reikwijdte en detailniveau te geven.
c	Opgemerkt wordt dat met de realisatie van spitsstroken op de A4/A10/A2 alleen de verkeersafwikkeling op huidige knelpunten verbeterd wordt, incl. de verwachte autonome toename. Er wordt geen extra ruimte gecreëerd.	In hoofdstuk 5 van de startnotitie wordt een beschrijving gegeven van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Voor zover de suggestie is gewekt dat ervan wordt uitgegaan dat extra ruimte vrijkomt, is dit onjuist.
d	Verzocht wordt de effecten op het hoofdwegennet en op- en afritten inzichtelijk te maken, bij voorkeur in getallen, maar minimaal in percentages.	De Commissie adviseert onderzoek te doen naar (o.a.) omvang en routevorming van en naar het plangebied. (§ 4.3 van het advies). Dit advies wordt overgenomen. Het gevraagde inzicht maakt daarvan onderdeel uit.
e	Nieuwe regelgeving geluidhinder i.c.m. de verwachte verkeerstoename meenemen in MER.	Dit dient onderdeel te zijn van het MER en zal als zodanig worden meegegeven. <i>Als aanvulling op het advies van de Commissie zal dit aan de initiatiefnemers worden meegegeven.</i>
f	Gevraagd wordt aan te geven hoe ver het effect van de bemaling en bebouwing op de grondwaterstand zich uitstrekt.	Dit dient onderdeel te zijn van het MER en zal als zodanig worden meegegeven, en hangt samen met het advies van de Commissie inzake begrenzing van het studiegebied (§ 4.1 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
4	Brandweer Amsterdam Amstelland	Gemeentelijke reactie
a	Er wordt niet ingegaan op de mogelijkheden voor de hulpverlening indien er zich een incident voordoet bij transport van gevaarlijke stoffen.	De Commissie adviseert ten aanzien van bereikbaarheid voor hulpdiensten (§ 4.3 van het advies) en externe veiligheid (§ 4.6 van het advies). De adviezen van de Commissie worden overgenomen.
b	Er wordt niet ingegaan op ruimtelijke relevante aspecten van de fysieke veiligheid in het gebied zoals brandveilig wonen en werken en vergroten van	Dit dient onderdeel te zijn van het MER en is onderdeel van het onderzoeksaspect externe veiligheid ook als zodanig opgenomen in de startnotitie (§ 6.2.5 van de startnotitie). De

zelfredzaamheid van burgers. Denk aan 2 zijdige ontsluiting van een gebied en gebouwen, bereikbaarheid bluswatervoorzieningen en mogelijkheden voor nood- en hulpdiensten. Verzocht wordt een effectbeschrijving op te nemen in het MER en na te gaan welk alternatief het best scoort op fysieke veiligheid.	maatregelen die nu reeds worden aangedragen dienen als mogelijkheden te worden onderzocht. Daarvoor is juist het nog te starten onderzoek bedoeld. Ten opzichte van de startnotitie en de door de Commissie gegeven en overgenomen adviezen behoeft dit punt geen aanvulling.
---	---

Reclamant 1: R. Haffmans, Hofmeyrstraat 34, 1091 NA Amsterdam

Reclamant 2: Bewonersplatform Zuidas, A.J. Ernststraat 112, 1082 LP Amsterdam

Reclamant 3: Beheermaatschappij W.T.C. Amsterdam B.V., namens dezen Akd, Postbus 4302, 3006 AH Rotterdam, E.T. Sillevius

Reclamant 4: Wijkopbouwcentrum Buitenveldert, A.J. Ernststraat 112, 1082 LP Amsterdam

